

Discurso de Apertura de Curso Reitor da Universidade de Vigo

Excmo. Sr. Presidente da Xunta de Galicia, Don Alberto Núñez Feijóo
Excmo. Sr Rector Magnífico da Universidade de Santiago, Don Doutor Senén Barro Ameneiro
Excmo. Sr Rector Magnífico da Universidade da Coruña, Don Doutor José María Barja Pérez
Excmo. Sr. Conselleiro de Educación e Ordenación Universitaria, Don Xesús Vázquez Abad
Ilmo. Sr. Alcalde de Vigo, Don Abel Ramón Caballero Álvarez
Membros da comunidade universitaria galega,
Autoridades, Señoritas e Señores

Acollemos neste curso [REDACTED], no que conmemoraremos o décimo [REDACTED] da nosa Institución, o acto [REDACTED] de inauguración de curso das tres universidades [REDACTED], acto que simboliza a unidade e a vontade de cooperación dentro do sistema [REDACTED].

Saudamos por tanto, todas as universitarias e a [REDACTED] de Galicia, as autoridades e as amigas e [REDACTED] que [REDACTED]. A todos e a todas quero, no nome [REDACTED], darlles [REDACTED] e agradecerlles a súa [REDACTED].

A rotación clásica da lección maxistral entre os diversos ámbitos de coñecemento deparounos a fortuna de contar co [REDACTED] profesor e primeiro Rector desta Universidade, o Doutor Espada Recarey.

Dende a súa experiencia na docencia, na [REDACTED] e na xestión universitaria, deunos unha visión persoal do pasado e [REDACTED] da universidade, cos seus retos e claroscuros. Agradecemoslle que o fixese coa paixón de quen vive entregado á [REDACTED].

A fasquía particular que trae a cerimonia de hoxe convida a prestar menor atención aos aspectos particulares que atinxen á nosa institución para [REDACTED].

Unha mirada arredor da institución universitaria ten por forza que deterse primeiro no colectivo que dá razón de ser á Universidade: [REDACTED]. Á vista dos cambios no sistema educativo en todos os seus niveis, e do acceso case universal á educación superior que tivo lugar nos últimos quince anos, un pode preguntarse se as novas xeracións de estudantes chegan hoxe mellor ou peor [REDACTED].

Evidénciase sen dúbida un descenso do nivel medio na cualificación dos estudantes, consonte co paso da educación elitista de antano á educación [REDACTED].

Alén deste dato de relevo, obsérvase unha tendencia nos países desenvolvidos: as novas xeracións son moitísimo máis competentes no uso das [REDACTED]; mergúllense ademais con destreza nos diferentes formatos nos que a información é hoxe presentada. Semellan padecer, nembargante, [REDACTED] nas súas capacidades de comunicación oral e [REDACTED], e na habilidade para pensar analiticamente.

É esta unha realidade que podemos lamentar ou aceptar. A primeira actitude conduce en xeral a porfiar en comportamentos condenados á esterilidade, a manter esquemas educativos que no seu día deron froito pero [REDACTED]. A segunda ten que inspirar fórmulas educativas que traten de mellorar os aspectos que deben ser mellorados e tiren partido das capacidades dunhas xeracións afeitas ao uso dos medios que a sociedade moderna pon [REDACTED].

Fórmulas que deben concretarse en planos de estudio e programas autenticamente renovados, e na adopción de novos sistemas de avaliación que primen e premien o traballo persoal e [REDACTED] ao longo do [REDACTED].

A meirande revolución que se está a producir nas universidades, propiciada polas novas [REDACTED], está perfectamente inserida na galaxia Gutemberg: podemos conseguir en pouco tempo o acceso universal, instantáneo, ás Bibliotecas e aos centros de produción de información a escala [REDACTED].

Esta situación podería producir no profesorado, nun reflexo do medo que no seu día suscitara a revolución [REDACTED] nos traballadores do século [REDACTED], unha sensación de doada reemprazabilidade, de perda da condición de peza [REDACTED] nos procesos de aprendizaxe.

Mais non deberíamos esquecer que a tecnoloxía non é máis ca un [REDACTED], que facilita a comunicación, pero que non substitúe, mais ben [REDACTED], o labor do mestre na [REDACTED], o diálogo e a interpretación, a titoría e a dirección; en definitiva, a capacidade de guiar a aprendizaxe, misión primordial do noso labor docente.

Lembrems as verbas que Albert Camus escribira para o seu profesor de primaria na súa mocidade norteafricana: “Os seus esforzos, o seu traballo, o corazón xeneroso que vostede puxo nas súas tarefas docentes seguen a estar vivos nun dos cativos escolares que malia seguir cumprindo anos non deixa de ser o seu alumno agradecido.”

A nada que nos esforcemos, atopamos nesa carta os trazos definatorios do bo profesor; a personalidade, a aptitude e a actitude, a capacidade de xerar aprendizaxe e o exemplo. Con esta receita, universal e atemporal, podemos os docentes renovarnos, e integrarnos, coa flexibilidade precisa, nos novos contextos educativos onde nunca deixaremos de ser imprescindíbeis se aprendemos e practicamos o papel, vello e [REDACTED] a un tempo, que nos corresponde.

Debemos potenciar a capacidade do estudante de continuar por si mesmo a [REDACTED], para tornar a gándara da información recibida en seara solleira na que agrome o coñecemento.